

**POVJERENSTVO ZA OSOBE S INVALIDITETOM
GRADA SLAVONSKOG BRODA**

LOKALNA STRATEGIJA

**IZJEDNAČAVANJA
MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S INVALIDITETOM OD 2008. DO 2015.**

TRAVANJ 2008.

1. UVOD

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 5. lipnja 2007. godine donijela Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine. Cilj Nacionalne strategije je učiniti hrvatsko društvo što osjetljivijim i prilagođenim za nužne promjene u korist izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom, odnosno stvoriti uvjete za njihovo aktivno uključivanje i ravnopravno sudjelovanje u društvu, poštivanje urođenog dostojanstva i uvažavanje posebnih interesa, te sprječavanje bilo kakve diskriminacije i poticanje svih oblika društvene solidarnosti.

S ciljem sveukupnog i koordiniranog djelovanja na području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom, na području grada Slavenskog Broda osnovano je Povjerenstvo za osobe s invaliditetom koje je pristupilo izradi Lokalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2008. do 2015. godine (u daljem tekstu: Strategija).

Izrada Strategije se temelji na suvremenim znanstvenim postignućima i odredbama nacionalnih i međunarodnih zakona i dokumenata kao i drugih propisa koji reguliraju najznačajnija životna područja za osobe s invaliditetom.

Svrha Strategije je unapređivanje, zaštita i osiguravanje punog i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osobama s invaliditetom i unapređivanje i poštivanje njihova urođenog dostojanstva.

Temeljna načela: poštivanje urođenog dostojanstva, osobne autonomije, uključujući slobodu izbora i neovisnost osoba; nediskriminaciju; puno i učinkovito sudjelovanje i uključivanje u društvo; poštivanje različitosti i prihvaćanje invaliditeta kao dijela ljudske različitosti i čovječnosti; jednakost mogućnosti; pristupačnost; jednakost muškaraca i žena; poštivanje sposobnosti razvoja djece s teškoćama u razvoju i poštivanje prava djece s teškoćama u razvoju na očuvanje vlastitog identiteta.

Ciljevi

- Osigurati potpunu integraciju osoba s invaliditetom na važnim životnim područjima ravnopravnim sudjelovanjem u političkom, javnom i kulturnom životu; u procesu odgoja i obrazovanja; u zapošljavanju, zdravstvu i rehabilitaciji; u socijalnoj zaštiti; u pravnoj zaštiti i zaštiti od nasilja; u istraživanju, razvoju i u drugom.
- U potpunosti promovirati građansku perspektivu i socijalni model djelovanja prema osobama s invaliditetom utemeljen na sustavu primjene ljudskih prava.
- Odbaciti poistovjećivanje osobe s invaliditetom s ulogom pacijenta kojemu je potrebna zdravstvena ili neka druga skrb.
 - Staviti naglasak na sposobnosti osobe koja će, nakon što društvo ukloni postojeće prepreke, ostvariti svoj potpuni razvoj.
 - Osobitu je važnost potrebno dati udrugama osoba s invaliditetom koje, tijekom cijelog procesa, od kreiranja do realizacije i evaluacije mjera i aktivnosti trebaju biti istinski partner vlasti.

Prilikom planiranja i provođenja mjera i aktivnosti na svim područjima Strategije osobitu pozornost treba posvetiti pojedinim skupinama unutar cjelokupne populacije osoba s invaliditetom:

- *ženama i djevojkama s invaliditetom* koje su vrlo često suočene s višestrukom diskriminacijom s obzirom na spol i invaliditet;
- *osobama s teškim invaliditetom* koje trebaju visoku razinu društvene potpore, a kvaliteta njihova života izravno ovisi o razvijenosti servisa i usluga u zajednici;
- *djeci s teškoćama u razvoju* treba omogućiti uživanje svih prava sukladno Konvenciji o pravima djeteta kao svoj drugoj djeci;
- *mladim osobama s invaliditetom* koje se kao osobito ranjiva skupina suočavaju s nizom zapreka u procesu obrazovanja, zapošljavanja, stanovanja i sl.;
- *osobama s invaliditetom starije životne dobi* koje postaju sve brojnija i značajnija društvena skupina i izazov kreiranju politike za osobe s invaliditetom.

Navedene skupine osoba s invaliditetom zahtijevaju multidisciplinarni pristup u planiranju i provođenju mjera i aktivnosti na svim područjima djelovanja.

U provođenju mjera i aktivnosti na svim područjima Strategija se rukovodi glavnim ciljem: ***ukidanjem svake diskriminacije na temelju invaliditeta koja je svako ograničavanje ili isključivanje na temelju invaliditeta, posljedica kojega je narušavanje integriteta osobe. Invaliditet ne smije biti razlog uskraćivanju ili narušavanju ljudskih prava i temeljnih sloboda na kulturnom, političkom, gospodarskom i svakom drugom području.***

Grad Slavonski Brod će tijekom razdoblja primjene Strategije, provoditi mjere i aktivnosti za sve osobe s invaliditetom u gradu Slavonskom Brodu na područjima:

1. Obitelj i život u zajednici;
2. Odgoj i obrazovanje;
3. Zdravstvena zaštita;
4. Socijalna zaštita;
5. Mobilnost, pristupačnost i stanovanje;
6. Zapošljavanje, rad i profesionalna rehabilitacija;
7. Sudjelovanje u političkom i javnom životu, kulturi, razonodi, sportu i rekreaciji
8. Civilno društvo.

Područja djelovanja Strategije uvjetno su podijeljena, a mjere i aktivnosti međusobno se nadopunjuju i uvjetuju. Veći je dio mjera u izravnoj nadležnosti gradskih upravnih tijela i institucija, ali su jednako značajne i mjere u nadležnosti ministarstava i državnih institucija koje se ne mogu uspješno ostvariti bez aktivnog sudjelovanja tijela lokalne i regionalne razine.

Temeljni podaci o osobama s invaliditetom na području grada Slavonskog Broda

Invaliditet je važan medicinski, gospodarski, socijalni i politički problem svakog društva. Prema procjenama, oko 10% stanovnika Republike Hrvatske su osobe s invaliditetom. S obzirom na to da posljedice invaliditeta pogađaju i članove obitelji, može se slobodno reći da četvrtina svjetskog stanovništva u svom svakodnevnom životu ima teškoća zbog invaliditeta. Napredak znanosti, tehnike i tehnologije s jedne strane sprečava razvoj i ublažava posljedice određenih oblika i vrsta invaliditeta, ali, istodobno, djeluje na povećanje ukupnog udjela stanovništva s invaliditetom.

Suvremeno društvo visoke civilizacijske razine, koje štiti i promiče sustav ljudskih prava ozbiljno shvaća sva pitanja koja se odnose na osobe s invaliditetom i njihovu cjelokupnu integraciju u život.

Za planiranje i provođenje aktivnosti namijenjenih osobama s invaliditetom važno je definirati pojam invaliditeta, odnosno osobe s invaliditetom. Konvencija naglašava socijalnu dimenziju invaliditeta, ističući da se "**pojam invaliditeta razvija i proistječe iz interakcije osoba s invaliditetom s barijerama u stavovima i barijerama u okolini koje onemogućuju njihovo potpuno i djelotvorno sudjelovanje u društvu ravnopravno s drugim osobama**".

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo od 1. kolovoza 2007. na području Slavonskog Broda registrirano je **5729 osoba s invaliditetom**, od čega su 3830 muške osobe (67%) i 1899 žena (33%). Najveći broj osoba s invaliditetom je u dobnoj skupini od 50-59 godina (23%).

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom su oštećenja lokomotornog sustava, drugih organa i organskih sustava, središnjeg živčanog sustava te duševni poremećaji. Te vrste oštećenja čine oko 80% oštećenja kod osoba s invaliditetom.

Najveći broj osoba ostvaruje svoja invalidska prava preko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

1. OBITELJ I ŽIVOT U ZAJEDNICI

Ocjena stanja

Obitelj je najviša društvena vrijednost i najznačajnija zajednica za svaku osobu, a za razvoj i uspješnu integraciju osobe s invaliditetom uloga obitelji je presudna. To više Država treba poticati razvoj i osigurati dostupnu i sigurnu mrežu usluga i servisa u obiteljskom okruženju.

U politici prema osobama s invaliditetom naglasak se stavlja na aktivan pristup, što znači da treba nastojati da osoba s invaliditetom, uvijek kad je to moguće, sama kontrolira uvjete vlastita života. Iz tog je razloga bitno razvijati službe bliske korisnicima koje će razvijati i poticati njihovu autonomiju. Naglasak je na profesionalnom i socijalnom vrednovanju, odnosno sposobnostima, a ne ograničenjima osoba s invaliditetom. Na osobu s invaliditetom gleda se kroz njezine mogućnosti, sposobnosti i interese. Položaj osoba s invaliditetom društveno je uvjetovan i stoga se društvo treba prilagođavati njihovim potrebama.

Potiče se rehabilitacijsko-integracijski model u pristupu osobama s invaliditetom, kao alternativa institucijskoj zaštiti. Ovaj model polazi od temeljne pretpostavke da

zajednica treba stvoriti uvjete za razvoj rehabilitacije, ravnopravnosti i socijalne integracije osoba s invaliditetom.

Ciljevi ovoga modela su:

- integracija u društvenu sredinu preko službi potpore i skrbi,
- život u obitelji (domu),
- stvaranje što normalnijih životnih uvjeta i odgovarajućeg sustava usluga na području stanovanja, zapošljavanja i slobodnog vremena.

Sastavni dio ovog koncepta je i inkluzivno obrazovanje koje omogućuje djeci s teškoćama u razvoju obrazovanje u redovnim uvjetima.

Posljednjih godina oblici skrbi izvaninstitucionalne naravi dobivaju sve značajniju ulogu, iako još uvijek nije moguće govoriti o potpunom obuhvatu svih osoba s invaliditetom koje imaju ovakve potrebe, za što će biti nužno osigurati veću razinu informiranosti, te pružanja brzih i dostupnih informacija o ostvarivanju pojedinih prava iz sustava socijalne skrbi. Potrebno je dodatno razvijati mrežu mobilnih stručnih službi podrške u sredini u kojoj osoba s invaliditetom živi, a koje bi trebale svakoj osobi pružiti podršku u onoj mjeri koja će joj osigurati ostanak i uspješno aktivno sudjelovanje u lokalnoj zajednici, bolju kvalitetu života, ali i pravo na vlastito određenje i izbor.

U svrhu razvoja kvalitetne skrbi za osobe s invaliditetom izrazito je značajna suradnja s organizacijama civilnog društva, s kojima je uspostavljen uspješni partnerski odnos u realizaciji definiranih programskih aktivnosti.

Značajnu potporu uključivanju u zajednicu za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta čini provođenje projekta osobnog asistenta, kojim se ovoj populaciji pruža mogućnost neovisnijeg planiranja života i uključivanja u život zajednice. Projekt osobnog asistenta trenutno u našem gradu provode Udruga distrofičara, invalida, cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida i Društvo multiple skleroze Brodsko-posavske županije, a uključeno je 10 osobnih asistenata

Ovakav model pristupa osobama s invaliditetom u Slavonskom Brodu trenutno se razvija kroz slijedeće programe podrške obiteljima i osobama s invaliditetom :

- Program prevencije institucionalizacije
- Program pomoći u kući
- Programi psihosocijalne potpore
- Dnevni centar za mentalno retardirane osobe

Na ovom se području mjere neposredno odnose na poboljšavanje uvjeta života obitelji osobe s invaliditetom, a mjere na području života u zajednici nalaze se i u svim drugim područjima Strategije.

Mjere i aktivnosti

1. Pokretanje rada savjetovališta za osobe s invaliditetom

Aktivnosti:

- organizacija edukacije s područja reprodukcije i planiranja obitelji te odgoja za partnerske i roditeljske uloge za mlade osobe s invaliditetom
- organizacija predavanja, komunikacijskih vježbi, radionica i sl. u cilju jačanja psihosocijalne stabilnosti obitelji osoba s invaliditetom
- organizacija savjetovališnog rada s obiteljima nakon neposrednog suočavanja s dijagnozom djeteta s teškoćama u razvoju u cilju pravodobnog poduzimanja odgovarajućih aktivnosti
- organizacija predavanja, komunikacijskih vježbi, radionica i sl. za voditelje i članova udruga osoba s invaliditetom u cilju postizanja što bolje psihosocijalne stabilnosti i osnaživanja za stjecanje sposobnosti samozagovaranja
- osnivanje obiteljskog centra unutar kojega bi postojalo savjetovalište za osobe s invaliditetom

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom, Zlatni cekin, Centar za socijalnu skrb, Zavod za javno zdravstvo, Društvo psihologa

Rok: kontinuirano

2. Provođenje edukacije stručnjaka i djelatnika koji djeluju prema osobama s invaliditetom

Nositelji: Povjerenstvo, Upravni odjel za društvene djelatnosti u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb

Rok: kontinuirano

3. Provođenje edukacije roditelja/skrbnika djece s teškoćama u razvoju u dječjim vrtićima i osnovnim školama

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom, Dječji vrtići, Osnovne škole, Centar za socijalnu skrb

Rok: kontinuirano

4. Promoviranje obiteljskih vrijednosti i značenja obiteljskog odgoja za razvoj djece s teškoćama

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb, Dječji vrtići, osnovne škole, vjerske zajednice

Rok: kontinuirano

5. Pojačati rad Službe za pomoć u kući

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti u suradnji sa Službom za pomoć u kući

Rok: 2008.

6. Ukinuti ili smanjiti cenzus za ostvarivanje prava na pomoć u kući za osobe s invaliditetom

Nositelji: Gradsko poglavarstvo i Gradsko vijeće

Rok: 2008.

7. Organizirati poludnevni i dnevni smještaj odraslih osoba s invaliditetom uz obveznu radnu terapiju

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti u suradnji sa Službom za pomoć u kući i udrugama

Rok: 2008.

2. ODGOJ I OBRAZOVANJE

Ocjena stanja

Obrazovanje je temeljni uvjet društvene uključenosti i neovisnosti osoba s invaliditetom. Većina međunarodnih dokumenata ističe kvalitetno obrazovanje kao jedno od prioritarnih područja za djecu i mlade, a također i za odrasle osobe s teškoćama u razvoju.

Stvaranje mogućnosti za sudjelovanje osoba s invaliditetom u redovnom obrazovanju nije važno samo za djecu i mlade s teškoćama u razvoju, upoznavanje i život s različitostima bogatstvo je za svaku osobu.

Temeljni je cilj za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama odgojno-obrazovni sustav učiniti dostupnim i prohodnim kako bi se osigurala načela - Škola za sve i Cijeloživotno obrazovanje. Obrazovanje je sveobuhvatno i odnosi se na sva životna razdoblja.

Ustanove redovnog obrazovanja i specijaliziranih programa treba poticati na pružanje potpore osobama s invaliditetom.

Sukladno Zakonu o predškolskom odgoju i naobrazbi prema smjernicama Programskog usmjerenja i Specifičnim elementima standarda u ***Dječjem vrtiću «Ivana Brlić Mažuranić»*** uz redovni program ostvaruje se i program za djecu s teškoćama u razvoju. Djeca s teškoćama u razvoju uključuju se u predškolski program, a nakon provedene defektološko-psihološke opservacije određuje se dužina boravka u dječjem vrtiću i oblik rada. U 2007/08.godini predškolskim programom je obuhvaćeno 7 djece s teškoćama u razvoju.

U **Dječjem vrtiću «Cekin»** provodi se predškolski program prema načelima Montessori pedagogije. Trenutno predškolski program polazi 96 djece od kojih je 36 djece s teškoćama u razvoju. Poseban značaj Dječjeg vrtića Cekin očituje se upravo u poticanju procesa integracije djece s teškoćama u razvoju sa «zdravom» djecom. Isto tako za vrijeme boravka u predškolskom programu djeci s teškoćama u razvoju omogućuje se rehabilitacijski tretman.

Prema Zakonu o osnovnom školstvu (Narodne novine 59/90, 26/93, 27/93, 29/94, 7/96, 59/01, 114/01, i 76/05) i Pravilniku o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (Narodne novine 23/91) u redovnim osnovnim školama Slavenskog Broda školuju se: učenici s lakšim teškoćama u razvoju, učenici sa senzoričkim i motoričkim oštećenjima, učenici na stupnju lake mentalne retardacije.

Učenici s većim teškoćama u razvoju školuju se prema posebnim planovima i programima u OŠ «Milan Amruš». Školu pohađaju učenici: na stupnju lake mentalne retardacije s utjecajnim teškoćama; s oštećenjem vida/sluha/tjelesnom invalidnošću/organski uvjetovanim poremećajima u ponašanju i utjecajnim poteškoćama; učenici na stupnju umjerene i teže mentalne retardacije i učenici s autizmom.

U 9 osnovnih škola na području Grada nastavu po modelu potpune i djelomične integracije prati 141 učenik s teškoćama u razvoju.

Sukladno članku 22. Zakona o srednjem školstvu (Narodne novine 19/92, 26/93, 27/93, 50/95, 59/01, 114/01, i 81/05) te Pravilniku o srednjoškolskom obrazovanju učenika s teškoćama i većim teškoćama u razvoju (Narodne novine 86/92), učenici se potpuno ili djelomično integriraju u redovne srednje škole, odnosno, učenici s većim teškoćama u razvoju školuju se u posebnim ustanovama prosvjete, zdravstva, socijalne skrbi i pravosuđa. Učenici s većim teškoćama, umjerenom ili težom mentalnom retardacijom i učenici s autizmom ne obrazuju se već se osposobljavaju do 21. godine života.

Mjere i aktivnosti

1. Osiguravanje besplatne dostupnosti školskih prostora, sadržaja i stručne pomoći djeci i mladima s teškoćama u razvoju za izvannastavne i sportske aktivnosti. Prostori vrtića i osnovnih škola trebaju se koristiti izvan nastave za slobodne aktivnosti za djecu i mlade s teškoćama u razvoju.

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Dječji vrtići, Zajednica športskih udruga Grada

Rok: kontinuirano

2. Upoznavanje odgojno-obrazovnih ustanova s programskim djelovanjem svih udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom s ciljem uspostavljanja međusobne suradnje

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene djelatnosti, udruge osoba s invaliditetom

Rok: 2008.

3. Održavanje tribina i ciljanih susreta predstavnika udruga s učenicima vrtića i škola

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene djelatnosti, Povjerenstvo, udruge osoba s invaliditetom

Rok: kontinuirano

4. Snimanje radi utvrđivanja stvarnog stanja u vezi s nezavršavanjem srednjoškolskog obrazovanja

Nositelji: Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene djelatnosti Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti

Rok: 2008.

5. Osiguravanje stalne edukacije odgojno obrazovnih djelatnika u vrtićima i osnovnim školama o teškoćama u razvoju

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene djelatnosti, dječji vrtići, osnovne škole

Rok: 2008. i dalje

6. Postupno povećavanje potrebnih stručnih suradnika u dječjim vrtićima i osnovnim i srednjim školama

Nositelj: Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene djelatnosti, škole

Rok: kontinuirano

7. Nabavka dodatne specijalne i didaktičke opreme i posebnih didaktičkih sredstava za sve odgojno-obrazovne ustanove te informatičke opreme i elemenata informatičke podrške za gluhu i slijepu djecu i mlade

Nositelji: Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene djelatnosti, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom

Rok: 2008. i dalje

8. Osiguravanje stručne pomoći u provođenju produženoga stručnog postupka nakon nastave za učenike s teškoćama u razvoju u redovnim razrednim odjelima

Nositelji: Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene djelatnosti, Upravni odjel za društvene djelatnosti,

Rok: 2008. i dalje

9. Uvođenje asistenta i tumača za znakovni jezik u nastavi djeci s teškoćama u razvoju

Nositelji: Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Udruga gluhih i nagluhih

Rok: 2008.

10. Stipendiranje učenika i studenata s invaliditetom

Aktivnosti:

- izrada kriterija za dodjelu stipendija
- priprema prijedloga odluke

Nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom

Rok: 2008.

11. Osiguravanje besplatnih udžbenika na Brailleovom pismu ili zvučnom zapisu za slijepu djecu

Nositelj: Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene djelatnosti, Udruga slijepih

Rok: kontinuirano

12. Osiguravanje odgovarajućih udžbenika, vježbenica i radnih listića za učenike s teškoćama u razvoju (sažeti i prilagođeni tekstovi po predmetima i razredima)

Nositelji: Stručni suradnici u školama, Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene djelatnosti

Rok: kontinuirano

13. Snimiti postojeće stanje u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama s obzirom na postojanje stručnih timova za rad s učenicima s teškoćama u razvoju

Nositelj:, Upravni odjel za društvene djelatnosti,

Rok: 2008.

14. Sačiniti snimak postojećeg stanja u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama s obzirom na pristupačnost

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Upravni odjel za graditeljstvo i prostorno uređenje

Rok: 2008.

15. Pratiti realizaciju uključivanja učenika u odgojno obrazovne programe temeljem mišljenja Komisije za utvrđivanje psihofizičkog stanja djece prije upisa u osnovnu školu i tijekom školovanja

Nositelj: Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene djelatnosti, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti

Rok: kontinuirano

16. Proširiti izbor programa za pomoćna zanimanja u srednjim školama

Nositelj: Ured državne uprave u Brodsko posavskoj županiji Služba za društvene djelatnosti, srednje škole, Zavod za zapošljavanje.

3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Ocjena stanja

Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 105/06 i 118/06) propisuje da je zdravstveno osiguranje u Republici Hrvatskoj obvezno i dobrovoljno.

Obveznim zdravstvenim osiguranjem osiguravaju se svim osiguranim osobama prava i obveze iz obveznoga zdravstvenog osiguranja na načelima uzajamnosti i solidarnosti, a provodi ga Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

U okviru obveznog zdravstvenog osiguranja osigurava se pravo na zdravstvenu zaštitu i prava na novčane naknade.

U Planu i programu mjera iz obveznoga zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 126/06), planirane su i neke mjere za osobe s invaliditetom kao zdravstveno osobito osjetljivu skupinu. Utvrđeni su prijedlozi za prevenciju oštećenja zdravlja koja dovode do invaliditeta i prijedlozi za poboljšavanje kvalitete zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom.

Ciljevi:

-osigurati jednak pristup uslugama zdravstvene zaštite osobama s invaliditetom bez obzira na spol, dob, podrijetlo ili stupanj invaliditeta;

-osobama s invaliditetom, bez obzira na spol, dob, podrijetlo ili stupanj invaliditeta, osigurati jednak pristup raspoloživim specijaliziranim uslugama;

-osobama s invaliditetom, bez obzira na spol, dob, podrijetlo ili stupanj invaliditeta, osigurati potpunu uključenost u donošenje odluka o planu za njihovu osobnu zdravstvenu skrb;

-osigurati da potrebe osoba s invaliditetom budu uključene u informativni materijal zdravstvenog obrazovanja i kampanje javnog zdravstva;

-osigurati pristupačnost zdravstvenim ustanovama i kapacitete za sve osobe s invaliditetom na način razumljiv osobama s različitim vrstama oštećenja;

-osigurati poštivanje specifičnosti s aspekta spolova u zdravstvenoj zaštiti osoba s invaliditetom;

-osigurati jednak pristup zdravstvenim uslugama žena s invaliditetom, uključujući posebice pretporođajno, ginekološko savjetovanje i liječenje, te savjetovanje o planiranju obitelji;

-osobama s invaliditetom omogućiti pristup informacijama o pravima i mogućnostima njihova ostvarivanja na jeziku razumljivom osobama s različitim vrstama oštećenja;

- osigurati provođenje rane dijagnostike u cilju otkrivanja i pravodobnog liječenja invaliditeta.

Mjere i aktivnosti

1. Prilagodba zdravstvenih ustanova

Aktivnosti:

- prilagodba objekata za pristup i korištenje osobama s invaliditetom
- nabava nužnih pomagala i posrednika u komunikaciji za osobe s invaliditetom u zdravstvenim ustanovama (dizalice, prilagođeni WC, mamografski aparat, tumač za gluhe osobe, staze vođenja, induktivna petlja, telefon za nagluhe)

Nositelji: Služba za graditeljstvo i prostorno uređenje, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Opća bolnica, Dom zdravlja, Povjerenstvo i udruge osoba s invaliditetom i drugi

Rok: do 2010.

2. Poticanje svih oblika aktivnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u kreiranju, provođenju i praćenju zdravstvenih preventivnih programa

Nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i drugi

Rok: kontinuirano

3. Poticanje razvoja zdravstvenog turizma

Aktivnosti:

U provođenju svih mjera i aktivnosti u cilju razvoja zdravstvenog turizma potrebna je stalna suradnja s Turističkom zajednicom grada i drugima.

Nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom, Turistička zajednica grada

Rok: kontinuirano

4. Stomatološka zaštita osoba s invaliditetom

Aktivnosti:

- utvrđivanje stomatološkog statusa osoba s invaliditetom
- planiranje aktivnosti za pojedine grupacije osoba s invaliditetom i individualnih aktivnosti
- stvaranje materijalnih, kadrovskih i drugih uvjeta za provođenje složenijih stomatoloških postupaka
- provođenje različitih vrsta edukacije o preveniranju i zaštiti bolesti zuba

Nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, Povjerenstvo, udruge osoba s invaliditetom, Udruga za prevenciju karijesa i zaštitu oralnog zdravlja

Rok: kontinuirano

5. Zdravstvena zaštita djece s teškoćama u razvoju

Aktivnosti:

- osiguravati prostorne i druge kapacitete koji djeci s najtežim oblicima invaliditeta ili u specifičnim situacijama omogućuju boravak roditelja/ skrbnika u bolnici
- unapređivati uvjete za provođenje odgojno-obrazovnih aktivnosti u zdravstvenim ustanovama u okviru projekta "Za osmijeh djeteta u bolnici"

- osiguravati prostorne, stručne i druge uvjete za provođenje ranoga dijagnostičkog postupka i ranih intervencija za djecu s višestrukim oštećenjima, autističnim poremećajem i drugim oštećenjima
- osiguravati materijalnu i stručnu potporu za provođenje postupaka fizikalne i druge potrebne terapije u skladu sa standardima koje osiguravaju zakoni i drugi propisi
- osiguravati psihosocijalnu potporu i informacijsku podršku roditeljima koji se suočavaju s dijagnozom svoga djeteta sudjelovanje u pripremi uvođenja registra neurorizične djece
- izrada Registra

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, udruge, zdravstvene ustanove u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo, Poliklinika «Zlatni cekin»

Rok: 2008. i dalje

6. Zdravstvena zaštita žena s invaliditetom

Aktivnosti:

- osiguravanje većeg broja prilagođenih ginekoloških ambulanti s odgovarajućim savjetovanjem i liječenjem
- organiziranje redovnih godišnjih/dvogodišnjih mamografskih pregleda za žene s invaliditetom
- organizacija redovnih edukacija o zdravlju žena, reprodukcijom i spolnom zdravlju, planiranju obitelji i drugim specifičnim područjima, osobito onim namijenjenim mladim djevojkama i ženama s invaliditetom

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, zdravstvene ustanove, u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo udrugama osoba s invaliditetom.

Rok: do 2010.

7. Zdravstvena zaštita osoba kojima je potreban visok stupanj zdravstvene potpore

Aktivnosti:

- osiguravanje materijalne i stručne potpore za njegu u kući i druge potrebne terapije iznad standarda koji osiguravaju zakoni i drugi propisi
- proširenje postojećeg standarda fizikalne terapije i rehabilitacije

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti u suradnji s Ustanovom za zdravstvenu njegu u kući i zdravstvenim ustanovama, udrugama i dr.

Rok: do 2010.

8. Edukacija liječnika opće i obiteljske medicine s ciljem boljeg razumijevanja i bolje komunikacije s osobama s invaliditetom (npr. tečaj znakovnog jezika)

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, udruga osoba s invaliditetom

Rok: kontinuirano

4. SOCIJALNA ZAŠTITA

Uvod i ocjena stanja

Socijalna zaštita uključuje naknade socijalnog osiguranja i socijalne pomoći te socijalne usluge. Uglavnom obuhvaća sve mjere kojima je cilj zaštita ranjivih skupina. U mnogim situacijama osobe s invaliditetom ne mogu ostvariti odgovarajuću dobrobit od sustava socijalne zaštite, dijelom zbog nedostatka takvih usluga, a dijelom zbog njihove nepristupačnosti.

Ciljevi:

- Omogućiti osobama s invaliditetom jednak pristup socijalnoj zaštiti
- osigurati da se raspoloživost socijalnih usluga i potpore temelji na razumnoj, multidisciplinarnoj procjeni potreba određene osobe, te da se periodično preispituje svrhovitost provođenja;
- osigurati da opće socijalne usluge poštuju specifične potrebe osoba s invaliditetom i njihovih obitelji;
- osigurati trajnu interdisciplinarnu usklađenost službi državnih, gradskih i privatnih davatelja socijalnih usluga u mjeri koja odgovara potrebama osoba s invaliditetom;
- osigurati djelotvoran pristup pravdi osobama s invaliditetom na ravnopravnim temeljima s drugim osobama;
- štiti i promicati uživanje ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom na
- ravnopravnim temeljima s drugim osobama.

Osobe s invaliditetom u najvećoj su mjeri ovisne o sustavu socijalne skrbi.

Djelatnost socijalne skrbi u nadležnosti je Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i dijelom Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Među korisnicima socijalne skrbi značajno mjesto pripada osobama s invaliditetom.

U Slavonskom Brodu djeluje Centar za socijalnu skrb pri kojem postoji odjel za zaštitu osoba s invaliditetom.

S obzirom na to da ne postoje ustanove za smještaj osoba s invaliditetom po osnovi

invalidnosti, one se smještavaju u okviru postojećih kapaciteta Doma za starije i nemoćne i privatnih domova za starije i nemoćne osobe i u udomiteljskim obiteljima. Grad Slavonski Brod je uveo dodatne vrste pomoći za osobe s invaliditetom. Ističemo dostavljanje hrane i pomoć u kući bolesnim i invalidnim osobama, te besplatnu prehranu za učenike osnovnih škola s teškoćama u razvoju.

Mjere i aktivnosti

1. Kontinuirano praćenje socijalnog i materijalnog statusa osoba s invaliditetom-korisnika prava iz sustava socijalne skrbi

Aktivnosti:

- izrada anketnog upitnika o socijalnom statusu osoba s invaliditetom

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Centar za socijalnu skrb, udruge osoba s invaliditetom

Rok: 2008.

2. Osiguravanje postojećih, iniciranje i utvrđivanje novih prava i usluga za osobe s invaliditetom

Aktivnosti:

- osiguravanje postojećih materijalnih pomoći i iniciranje novih sukladno utvrđenim potrebama
- osiguravanje postojećih i organizacija dodatnih servisa i usluga

Nositelji: .Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Centar za socijalnu skrb, udruge osoba s invaliditetom

Rok: do 2010.

3. Provođenja rekreativno-terapeutskih programa ljetovanja za djecu i odrasle s invaliditetom

Nositelji: .Povjerenstvo, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Centar za socijalnu skrb, udruge osoba s invaliditetom

Rok: kontinuirano

5. MOBILNOST, PRISTUPAČNOST I STANOVANJE

Ocjena stanja

Mobilnost, pristupačnost, stanovanje i prijevoz osnovni su preduvjeti za uključivanje osoba s invaliditetom u aktivnosti svakodnevnog življenja. Na području pristupačnosti značajna je i edukacija stručnih kadrova i samih osoba s invaliditetom.

Ciljevi:

- pratiti primjenu Zakona o gradnji i Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti;
- nastaviti uvođenje prilagođenih prometala;
- usuglasiti iskaznicu za parkiranje i osigurati dovoljan broj pristupačnih mjesta za osobe s invaliditetom;
- učiniti pristupačnim kulturne, sportske, rekreacijske sadržaje;
- promicati dostupnost u građevinama, na javnim površinama i sredstvima prijevoza za gluhe i slijepe osobe sustavom informiranja;
- osigurati osobama s invaliditetom pristupačnost javnim građevinama, javnim površinama i prijevoznim sredstvima;
- promicati osobne mobilnosti kao preduvjet opće mobilnosti;
- razvijati pakete pristupačnih usluga u prometu;
- potaknuti izmjenu Pravilnika o najmu stanova;
- osigurati informiranost osoba s invaliditetom o nazivlju ulica i trgova.

Mjere i aktivnosti

1. Osiguravanje pristupa javnim građevinama i javnim površinama za osobe s invaliditetom

- spustiti sve rubnjake u gradu
- osigurati pristupačnost svim objektima koji se nalaze u vlasništvu Grada
- utjecati da se u javnim objektima (ugostiteljski, trgovački, banke) osigura pristupačnost za osobe s invaliditetom

Nositelji: Služba za graditeljstvo i prostorno uređenje, Upravni odjel za komunalni sustav, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom

Rok: do 2010.

2. Opremanje zdravstvenih i socijalnih ustanova potrebnim funkcionalnim pomagalicama za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, zdravstvene i socijalne ustanove, udruge

Rok: prema potrebi, kontinuirano

3. Osiguravanje pristupačnog prijevoza za osobe s invaliditetom

- nabavka niskopodnih autobusa
- uređenje stajališta za autobuse sukladno propisima
- invalidnim osobama s 80% i više invalidnosti omogućiti besplatan prijevoz
- osigurati financiranje prijevoza prilagođenim kombijem

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za komunalni sustav, Upravni odjel za društvene djelatnosti, udruge

Rok: do 2010.

4. Osiguravanje pristupačnosti područja značajnih za neovisno kretanje i komunikaciju osoba s invaliditetom

- kontinuirano ugrađivanje zvučnih signalizatora na novim raskrižjima te na postojećim, sukladno planu prioriteta udruga osoba s invaliditetom
- postavljanje taktilnih površina (linije vodilje i polja upozorenja), sukladno planu prioriteta udruga osoba s invaliditetom
- kontinuirano spuštanje rubnjaka tijekom rekonstrukcije i gradnje prometnica
- adekvatno označiti postojeća parkirališna mjesta
- urediti nova parkirališna mjesta

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za komunalni sustav, udruge osoba s invaliditetom

Rok: do 2010.

5. Osiguravanje besplatnog parkiranja za osobe s invaliditetom

Nositelji: Upravni odjel za komunalni sustav, Brod parking

Rok: kontinuirano

6. Rješavanje stambenih pitanja osoba s invaliditetom

Aktivnosti:

- inicirati i sudjelovanje u izradi prijedloga izmjena Pravilnika o najmu stanova
- -iniciranje i izrada prijedloga kriterija za korištenje različitih oblika najma za osobe s invaliditetom
- iniciranje izrade kriterija za osiguravanje pristupa stambenoj jedinici
- osigurati pomoć osobama s invaliditetom prilikom prilagodbe stambenog prostora (zamjena stana, dogradnja, adaptacija, izgradnja uz povlašteno plaćanje komunalnog doprinosa)

Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za gospodarstvo, Služba za graditeljstvo i prostorno uređenje, Upravni odjel za društvene djelatnosti, udruge

Rok: kontinuirano

6. ZAPOSŁJAVANJE, RAD I PROFESIONALNA REHABILITACIJA

Uvod i ocjena stanja

Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje ključni su elementi društvene uključenosti i ekonomske neovisnosti svih građana radne dobi. Za osobe s invaliditetom zapošljavanje je temeljni uvjet integracije u redovne životne uvjete, a u usporedbi s osobama bez invaliditeta, zapošljavanje i stope aktivnosti osoba s invaliditetom vrlo su niske. Profesionalna rehabilitacija, sa svim svojim fazama, važna je pomoć u prepoznavanju i aktualizaciji poslova koji najbolje odgovaraju pojedinoj osobi s invaliditetom. Profesionalna rehabilitacija uvjet je koji osobi s invaliditetom stvara temelj za brže i lakše zapošljavanje.

Iako je pravo na rad jedno od temeljnih ljudskih prava, mnogima je ulazak u svijet rada danas nedostupan. Osobe s invaliditetom kao posebna skupina nezaposlenih zasigurno je i najugroženija kategorija u evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

Ciljevi:

- promicati zapošljavanje osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada kako bi se osobama s invaliditetom osigurale jednake mogućnosti;
- postići zaštitu prava i dostojanstva osoba s invaliditetom;
- omogućiti sudjelovanje osoba s invaliditetom u profesionalnom procjenjivanju, usmjeravanju, naobrazbi i uslugama vezanima uz zapošljavanje;
- postići priznavanje postojećih i potencijalnih mogućnosti i doprinosa osoba s invaliditetom općem blagostanju društvene zajednice i njenom obogaćivanju različitostima;
- senzibilizirati i poticati poslodavce da zapošljavaju osobe s invaliditetom;
- postići veći osjećaj pripadnosti zajednici;
- postići veće uključivanje u zapošljavanje žena s invaliditetom i osoba kojima je potrebna povećana pomoć i skrb zajednice;
- poboljšavati kvalitetu života osoba s invaliditetom, njihovu socijalnu integraciju i unapređivati sudjelovanje u svim segmentima društvenog života uz jednake mogućnosti.

Mjere i aktivnosti

1. Realizacija mjera i aktivnosti u skladu sa Zakonom

Aktivnosti:

- osiguranje zapošljavanja osoba s invaliditetom u gradskim upravnim tijelima, ustanovama, trgovačkim društvima u vlasništvu Grada,
- obvezati ustanove i trgovačka društva u vlasništvu grada na raspisivanje natječaja za zapošljavanje

Nositelji: Gradsko poglavarstvo i Gradsko vijeće

Rok: kontinuirano

2. Osiguravanje stručne pomoći u zapošljavanju osoba s invaliditetom

Nositelji: Zavod za zapošljavanje

Rok: kontinuirano

3. Sustavno osposobljavanje osoba s invaliditetom u cilju pripreme za potrebe tržišta rada

Aktivnosti:

- organizacija različitih obrazovnih programa (tečajevi, radionice, tribine, okrugli stolovi) u cilju osnaživanja osoba s invaliditetom i pripremanja za zahtjeve i potrebe tržišta rada, a u skladu s načelom cjeloživotnog obrazovanja
- poticanje samozapošljavanja osoba s invaliditetom organiziranjem i pomaganjem u organizaciji obrazovnih programa za stjecanje poduzetničkih vještina

Nositelji: Zavod za zapošljavanje, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom

Rok: kontinuirano

4. Sustavno senzibiliziranje poslodavaca za zapošljavanje osoba s invaliditetom

Nositelji: Zavod za zapošljavanje, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom

Rok: kontinuirano

7. SUDJELOVANJE U POLITIČKOM I JAVNOM ŽIVOTU, KULTURI, RAZONODI I SPORTU I REKREACIJI

Ocjena stanja

Opredjeljenje za socijalni model djelovanja prema osobama s invaliditetom, utemeljen na promociji i zaštiti ljudskih prava, odnosi se na sva ljudska prava: od građanskih, političkih, gospodarskih, socijalnih i kulturnih do globalnih.

Sudjelovanje svih građana u javnom životu i demokratskim procesima temeljno je obilježje razvijene demokracije, stoga je nužno da osobe s invaliditetom mogu koristiti svoje pravo glasa i sudjelovati u takvim aktivnostima. Društvo ima obvezu stvarati poticajno okruženje za osobe s invaliditetom i omogućiti im sudjelovanje u politici i javnom životu na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Od osobitog su značaja sportske i rekreativne aktivnosti koje se provode s ciljem poticanja i promicanja sporta, osobito kod djece s teškoćama u razvoju. Na području grada Slavonskog Broda vrlo uspješno već niz godina djeluje Sportski savez invalida koji je nositelj svih aktivnosti vezanih uz sport i rekreaciju osoba s invaliditetom.

Mjere i aktivnosti

1. Prilagodba glasačkih mjesta za potrebe osoba s invaliditetom i omogućavanje glasovanja uz pomoć druge osobe koju ovlasti osoba s invaliditetom

Nositelj: Gradske službe, Mjesni odbori, udruge

Rok: kontinuirano

2. Prilagodba građevina, prostora i sadržaja kulture, zabave, sporta i rekreacije

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Služba za graditeljstvo i prostorno uređenje, Upravni odjel za društvene djelatnosti, gradske ustanove iz područja kulture i sporta

Rok: kontinuirano

3. Gradnja i nadopuna postojećih prostora i objekata dodatnim sadržajima za obavljanje sportskih i rekreativnih aktivnosti

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Služba za graditeljstvo i prostorno uređenje, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Ustanova za gospodarenje športskim objektima

Rok: kontinuirano

4. Gradnja mreže dječjih igrališta i prilagođavanje postojećih za djecu s teškoćama u razvoju

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Služba za graditeljstvo i prostorno uređenje, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Upravni odjel za zaštitu okoliša

Rok: kontinuirano

5. Stručna i financijska potpora projektima udruga osoba s invaliditetom i udruga koje rade u korist osoba s invaliditetom s područja sporta, kulture, medijskog i javnog priopćavanja

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Športski savez invalida, udruge i ustanove iz područja kulture, mediji

Rok: kontinuirano

6. Edukacija i integracija

Aktivnosti:

- edukacija voditelja udruga
- pomoć u izradi priručnika i promidžbenog materijala navedenih aktivnosti

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, udruga osoba s invaliditetom, udruga iz područja športa i kulture

Rok: do 2010.

7. Organizirati športska natjecanja za osobe s invaliditetom

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Sportski savez invalida, Zajednica sportskih udruga grada

Rok: kontinuirano

8. CIVILNO DRUŠTVO

Ocjena stanja

Civilno društvo iznimno je važno za osobe s invaliditetom kao prostor za njihovo djelovanje i uključivanje u društveni život, ali i kao značajna nadopuna aktivnosti državnih institucija.

Najznačajniji dio civilnog društva su udruge, a udruge osoba s invaliditetom su zbog dugogodišnje tradicije i iskustva pokretači i nositelji razvoja civilnog društva.

U Slavonskom Brodu aktivno djeluje 10 udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Osobe s invaliditetom preko svojih udruga zaista intenzivno rade na poboljšavanju svojih životnih uvjeta, a vrlo su često jedini prostor njihove samoaktualizacije i mogućnosti ostvarivanja socijalnih kontakata.

Udruge se istodobno javljaju u dvjema ulogama, kao korisnici usluga i, istodobno, kao pružatelji usluga svojim članovima i drugim korisnicima.

Udruge osoba s invaliditetom zagovaraju određene vrednote, prioritete i specifičnosti svoje uže grupacije ili ukupne populacije s invaliditetom.

Zagovaranjem prioriteta u financiranju socijalnih programa, udruge osoba s invaliditetom utječu na socijalnu politiku Grada .

Kratki prikaz udruga koje djeluju na području grada Slavonskog Broda

Udruga distrofičara, invalida cerebralne paralize i ostalih tjelesnih invalida Slavonski Brod

Adresa: Naselje Andrije Hebranga 5/15

Telefon: 035/451-809

Faks: 035/454-040

Broj članova: 466

Kriterij za upis: oštećenje organa za kretanje

Djelatnost: otkrivanje i evidentiranje članova, kućne posjete najtežim članovima, klub roditelja, klub mladih, humanitarna djelatnost (prikupljanje i raspodjela) jednokratne pomoći, društveno zabavne, sportske aktivnosti, obilježavanje blagdana, susreti s drugim gradovima,

sport: šah, boćanje, pikado, viseća kuglana, natjecanja u zemlji i inozemstvu, ljetovanja, edukacije, terapijsko jahanje, informativno-pravno savjetovalište, prilagođeni prijevoz, glasilo «Zvezdica».

Udruga slijepih Brodsko - posavske županije

Adresa: Starčevićeva 58

tel./faks: 035/448-057

Ukupno članova: 160

Kriterij za upis: Nalaz oftamologa s potpunim postotkom ostatka vida (5%)

Djelatnost: Pomoć slijepim i slabovidnim osobama u ostvarivanju njihovih prava, organizacija druženja kroz klubove: glazbeni, šahovski, kuglački, pikado, aktiv žena druženja slijepih žena, sastaju se 1 tjedno, sportske aktivnosti, turniri, natjecanja državna i međunarodna, izlet za članove udruge. Pomoć članovima: nabavka ogrjeva, paketi, darovi za djecu za Sv. Nikolu

Udruga gluhih i nagluhih Brodsko-posavske županije

Adresa: Horvatova 2

Telefon/faks: 035/444-915

Kriterij za upis članova: liječnički nalaz

Broj članova: 135

Djelatnost: Pomoć osobama oštećenog sluha, rješavanje pravnih, socijalnih i drugih problema. Organizacija druženja, sportskih aktivnosti. Ove godine udruga obilježava 50. obljetnicu postojanja.

Potrebe: Upošljavanje tajnika

Udruga invalida rada grada Slavonskog Broda

Adresa: Augusta Šenoje 1

Telefon: 035/410-978

Broj članova: 159

Kriterij: Rješenje o invalidnosti, rješenje o tjelesnom oštećenju, rješenje o pravu na tuđu njegu i pomoć

Prostor za rad: iznajmljen, sami plaćaju najamninu

Djelatnost: Promicanje prava osoba s invaliditetom, pomoć u ostvarivanju prava, edukacija članova, informiranje, druženje članova, sudjelovanje na seminarima

Potrebe: Dodjela gradskog prostora za rad udruge

Društvo multiple skleroze Brodsko-posavske županije

Adresa: Trg pobjede 6/II

Telefon: 035/411-328

Broj članova: 55

Kriterij za upis: Oboljeli od multiple skleroze ili srodne bolesti (liječnički nalaz neurologa)

Projekti: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, MOBIMS

Koriste gradski prostor

Udruga provodi ultrazvučne terapije po Seltzeru, masažu, članovi su uključeni u program terapijskog jahanja i rekreaciju za osobe s invaliditetom, redovita druženja članova, obilazak teško oboljelih i nepokretnih članova, sudjelovanje na simpozijima oboljelih od multiple skleroze

Potrebe: Primjereniji smještaj, upošljavanje jedne osobe na pola radnog vremena (administrator)

Udruga za poticanje zdravog razvoja djece i mladih

Adresa: Kraljice Jelene 26

Telefon: 035/411-390

Broj članova: 92

Kriterij za upis: djeca i mladi s teškoćama u razvoju

Djelatnost: edukacija i rehabilitacija djece i mladeži s teškoćama u razvoju, edukacija i osposobljavanje njihovih roditelja, uključivanje u širu društvenu zajednicu, informiranje o zakonskim pravima, senzibilizacija javnosti o potrebama i pravima djece s teškoćama u razvoju.

Udruga koristi prostor u Domu za starije i nemoćne, najamninu plaćaju Grad i Županija.

Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom i Klub «Regoč»

Adresa: Mikrorajon 13

Broj članova: 400

Kriterij za upis: Osobe s mentalnom retardacijom

U Klub «Regoč», okupljanje roditelja, staratelja u korist mentalno retardiranih osoba

Članovi udruge su mentalno retardirane osobe 12 do 21 i iznad 21. godine

Projekti: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Udruga koristi gradski prostor za rad.

Djelatnost udruge je usmjerena na razvoj socijalizacijskih vještina, društvene igre, sportske aktivnosti, pružanje potpore roditeljima djece s mentalnom retardacijom. Dnevni boravak osoba s mentalnom retardacijom. Radionice – kreativna, izrada nakita, folklorna, sportska. Udruga surađuje s poduzetnicima, ustanovama i institucijama na području grada.

Udruga za promicanje inkluzije

Adresa: Željeznička 16

Telefon: 255-052

Članovi 30

Kriterij za upis: odrasle osobe s mentalnom retardacijom starije od 21 godine

Djelatnost: Prevencija institucionalizacije, dnevni boravak, program samostalnog stanovanja, kreativne radionice, program samozastupanja, tečaj kuhanja, kuglanje,

Potrebe: Adekvatan prostor za radionicu, organizirani prijevoz članova (svakodnevno odlaze u radionicu).

Udruga civilnih stradalnika Domovinskog rata

Adresa: Šetalište braće Radić 5

Telefon: 035/447-091

Članovi : 230

Kriterij za upis: Rješenje o statusu civilnog stradalnika Domovinskog rata

Djelatnost: pomoć u ostvarivanju prava, psihosocijalna pomoć, druženje članova, skrb o starijim članovima iz udruge, organiziranje godišnjeg susreta obitelji poginulih civila, spomen na poginulu djecu u Domovinskom ratu.

HVIDRA Slavonski Brod

Adresa: Stjepana Marijanovića 2

Članovi: 493

Kriterij za upis: Hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata

Djelatnost: Pomoć članovima u reguliranju prava, pomoć pri zapošljavanju, stambenom zbrinjavanju. Organizacija sportskih, rekreativnih, kulturnih sadržaja za članove udruge, te suradnja s drugim udrugama.

Mjere i aktivnosti

1. Sustavno jačanje javne svijesti o problemima i pravima osoba s invaliditetom, te značenju udruge osoba s invaliditetom za njihovo evidentiranje i rješavanje

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, udruge osoba s invaliditetom

Rok: do 2010.

2. Poticanje i razvijanje kulture dijaloga između različitih grupacija osoba s invaliditetom

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, udruge osoba s invaliditetom

Rok: kontinuirano.

3. Izgradnja stručnoga, kadrovskog i materijalnog kapaciteta udruga osoba s invaliditetom

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, udruge osoba s invaliditetom

Rok: do 2010.

4. Potpora udrugama i pojedincima u ostvarivanju prava i pomoći

Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Upravni odjel za društvene djelatnosti, udruge osoba s invaliditetom

Rok: kontinuirano

5. Osigurati udrugama kvalitetne uvjete za rad dodjelom gradskih prostora na korištenje

Nositelj: Upravni odjel za društvene djelatnosti, Upravni odjel za gospodarstvo

Rok: 2009.

6. Sustavno financirati udruge osoba s invaliditetom kao udruge od posebnog društvenog interesa raspisivanjem natječaja

Nositelj: Upravni odjel za društvene djelatnosti, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom

Rok: kontinuirano

7. Provoditi edukaciju voditelja udruga za osobe s invaliditetom

Nositelj: Upravni odjel za društvene djelatnosti, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom

Rok: kontinuirano

8. Poticati i razvijati suradnju udruga osoba s invaliditetom s ostalim organizacijama civilnog društva

Nositelj: Upravni odjel za društvene djelatnosti, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom

Rok: kontinuirano

9. Osigurati skladišni prostor za ortopedska pomagala «posudionica rabljenih ortopedskih pomagala»

Nositelj: Upravni odjel za gospodarstvo, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom

Rok: 2008.

PRILOZI

Osobe s invaliditetom na području grada Slavonskog Broda

Tablica 1. Broj osoba s invaliditetom s obzirom na uzrok invalidnosti i fizičku pokretljivost (popis stanovništva 2001.)

	UKUPNO	FIZIČKA POKRETLJIVOST			
		sasvim pokretan	pokretan uz pomoć štapa, štaka	pokretan uz pomoću invalidskih kolica	trajno nepokretan
UKUPNO	5.546	4.295	984	106	161
Uzrok invalidnosti					
od rođenja	310	230	43	13	24
II Svjetski rat i posljedice	123	85	34	-	4
Domovinski rat njegove posljedice	1243	1094	127	16	6
invalid rada	1212	1021	179	5	7
bolest	2138	1485	489	60	104
prometna nesreća	240	175	54	7	4
ostalo	280	205	58	5	12

Tablica 2. Osobe s invaliditetom s područja Slavonskog Broda, Prikaz po spolu dobnim skupinama (Podaci Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo)

Dobne skupine	Spol		Ukupan broj
	muški	ženski	

0-4	15	10	25
5-9	66	32	98
10-14	79	50	129
15-19	35	25	60
20-24	28	19	47
25-29	38	15	53
30-34	93	23	116
35-39	300	36	336
40-44	419	45	426
45-49	412	113	525
50-54	451	190	641
55-59	431	209	640
60-64	369	183	552
65-69	313	193	506
70-74	304	234	538
75-79	248	226	474
80-84	159	189	348
85+	70	109	179
Sveukupno	3830	1899	5729

Tablica 3. **Prikaz vrsti oštećenja kod osoba s invaliditetom, iskazanih u skladu sa Zakonom o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom na području Slavonskog Broda**
(Podaci Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo)

Vrsta oštećenja	Broj osoba
Oštećenje lokomotornog sustava	1753
Oštećenja drugih organa i organskih sustava	1627
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	1018
Duševni poremećaji	1018
Mentalne retardacije	387
Oštećenje perifernog živčanog sustava	235
Oštećenje govorno glasovne komunikacije	191
Oštećenje vida	181
Oštećenje sluha	102
Pervazivni poremećaj	17
Ukupno oštećenja	6521

Napomena: Ukupan zbroj dijagnoza je veći od broja osoba s invaliditetom zbog postojanja višestrukih oštećenja

Tablica 4. **Deset najčešćih dijagnoza uzroka invaliditeta na području Slavonskog Broda**
(Podaci Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo)

Dijagnoza uzroka invaliditeta	Rang
Hipertenzivna kardiomiopatija	I
Spondilopatije i dorzopatije	II
Laka i umjerena duševna zaostalost	III
Posttraumatski stresni poremećaj	VI
Poremećaji govorno-glasovne komunikacije specifične i specifične poteškoće u učenju	V
Veće ozljede mišića	VI
Inzult	VII
Hemipareza	VIII
Dijabetes melitus neovisan o inzulinu	IX
Epilepsija	X

Tablica 5. **Pregled nezaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na dob na dan 31. 12.2007.**
(Podaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područne službe Slavonski Brod)

U K U P N	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i
-----------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	------

	O												više
1. UKUPNO INVALIDI	107	43	1	10	18	12	20	18	11	8	4	5	
1. 1. Vojni invalidi	8	3			1	2	2					3	
1. 2. Kategorizirana mladež	65	35	1	10	15	6	13	13	5	1		1	
1. 3. Invalidi rada	3	1			1				1	1			
1. 4. Ostali invalidi	11	2			1	2	1	1	3	2		1	
1. 5. Invalidi domovinskog rata	20	2				2	4	4	2	4	4		
1. 6. Oštećenje vida	3	2		1		1		1					
1. 7. Oštećenje sluha	8	5			1	1	1	2	1	1		1	
1. 8. Tjelesni invaliditet	37	11		2	4	5	7	4	5	5	3	2	
1. 9. Poremećaji glasovno - govorne komunikacije	9	6			1	1	3	3	1				
1.10. Mentalna retardacija	28	12	1	6	8	2	4	4	3				
1.11. Psihičke i organske smetnje	13	3			1	2	3	3	1	2	1		
1.12. Kronične bolesti	3	1			1			1				1	
1.13. Kombinirane smetnje	6	3		1	2		2					1	

Tablica 6. **Pregled nezaposlenih osoba s invaliditetom prema stručnoj spremi na dan 31. 12.2007.**

(Podaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područne službe Slavonski Brod)

	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanje 3. god i za KV i VKV	SŠ za zanimanje od 4	Gimnazija	VŠŠ I. Stupanj i stručni studij	Fakulteti Akademije Magisterij doktorat
	Ukupno	Žene							
1. UKUPNO INVALIDI	107	43	5	11	79	11	1		
1. 1. Vojni invalidi	8	3	2	1		5			
1. 2. Kategorizirana mladež	65	35			62	3			
1. 3. Invalidi rada	3	1		3					
1. 4. Ostali invalidi	11	2	1	2	7	1			
1. 5. Invalidi domovinskog rata	20	2	2	5	10	2	1		
1. 6. Oštećenje vida	3	2			3				
1. 7. Oštećenje sluha	8	5			7	1			
1. 8. Tjelesni invaliditet	37	11	1	9	16	10	1		
1. 9. Poremećaji glasovno - govorne komunikacije	9	6		1	8				
1.10. Mentalna retardacija	28	12			28				
1.11. Psihičke i organske smetnje	13	3	2	1	10				
1.12. Kronične bolesti	3	1	1		2				
1.13. Kombinirane smetnje	6	3	1		5				

Tablica 7. **Pregled zapošljavanja osoba s invaliditetom od 1.1.2007. do 31.12.2007.**

(Podaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područne službe Slavonski Brod)

	UKUPNO	Zaposleno		Brisano	
		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
SVEUKUPNO	UKUPNO	10	3	35	5

Vojni invalidi	UKUPNO	4	2	5	
Kategorizirana omladina	UKUPNO	4	1	5	1
Invalidi rada	UKUPNO			5	1
Ostali invalidi	UKUPNO			5	2
Invalidi domovinskog rata	UKUPNO	2		15	1

Tablica 5. **Broj osoba s invaliditetom uključenih u udruge koje okupljaju osobe s invaliditetom**
(podaci udruga osoba s invaliditetom)

Ukupan broj članova	1456	
Članstvo prema spolu	M 994	Ž 462
Članstvo prema dobi	Do 18 99	Preko 18 1357
Podaci o školovanju		
	Redovno/integracija	Poseban program
Broj članova/ učenika osnovne škole	20	13
Broj članova/učenika srednje škole	4	2
Broj članova/studenata	3	
Broj djece uključene u predškolski program	1	2
Broj djece koja se školuju izvan Broda	1	
Podaci o zaposlenosti		
Broj zaposlenih članova	131	
Broj umirovljenika	908	
Podaci uzdržavanju i naknadama		
Korisnici pomoći za uzdržavanje	43	
Korisnici invalidnine	693	
Korisnici tuđe njege i pomoći	284	
Članovi bez ikakvih primanja	89	

* Bez podataka Udruge za pomoć mentalno retardiranim osobama

